



Pako^{Suomen}aisapu
VUOSIKERTOMUS 2019

SISÄLTÖ

Toimintaympäristö	3
Suomen Pakolaisavun vuosi 2019	5
Pakolaisapu maailmalla	7
Ugandassa toimintaa laajennettiin uusille alueille	9
Naiset ja nuoret kiinni työelämään Myanmarissa	11
Syyrialaisien pakolaisten koulutus alkoi Turkissa	12
Pakolaisapu Suomessa	13
Yhteisöt kotoutumisen mahdollistajina	15
Yksilöille tietoja ja taitoja uudessa kotimaassa selviämiseen	17
Uusilla materiaaleilla tukea asumisen haasteisiin	19
Moniäänistä kansalaisyhteiskuntaa rakentamassa	20
Vuoden pakolaiset	21
Pakolaisten tilanne näkyväksi vahvan viestinnän kautta	22
Kohti empaattisempaa maailmaa	23
Riskienhallinta, ennakointi ja henkilöstön tukeminen keskiössä	25

03

Globaali pakolaistilanne vaikeutunut



17

Yksilöille tietoja ja taitoja uudessa kotimaassa selviämiseen



23

Kohti empaattisempaa maailmaa



16

Yhteiskunta-orientaatio tärkeä osa kotoutumisen alkuvaihetta



09

Ugandassa toimintaa laajennettiin uusille alueille.



Kuvat:
Outi Neuvonen: kans. s. 1, 3–4, 5, 7–8, 9–10
Enni Kallio: s. 2, 13–14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23–24 (pl. Shingler)
Julius Töyrylä: s. 23–24 (Noora Shingler)
Mira Luoma: s. 10

Taitto:
Riikka Uhmavaara



Toimintaympäristö

GLOBALI PAKOLAISTILANNE VAIKEUTUNUT



Kun tuoreet luvut maailman paenneiden määrästä julkaistiin kesäkuussa, jouduimme jälleen toteamaan ennätysmäärän joutuneen pakenemaan kodeistaan. Ensimmäistä kertaa toisen maailmansodan jälkeen paenneiden määrä nousi vuonna 2019 lähes 80 miljoonaan, kun 79,5 miljoonaa oli tahtomattaan joutunut jättämään kotinsa. Heistä 26 miljoonaa oli pakolaisia, 45,7 miljoonaa kotimaansa sisällä paenneita ja 4,2 miljoonaa turvapaikanhakijoita.

68 % YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n rekisteröimistä pakolaisista oli lähtöisin vain viidestä maasta: Syyriasta, Venezuelasta, Afganistanista, Etelä-Sudanista ja Myanmarista. Koska suurin osa, 73 %, pakolaisista jää naapurimaahansa, oli pakolaisten lähtömaiden läheisyys nähtävissä myös vastaanottajamaissa. Suurimmat pakolaisten vastaanottajat olivat Turkki, Kolumbia, Pakistan, Uganda ja Saksa. Pakolaisapu on toiminut näistä Ugandassa jo yli 20 vuotta, ja vuoden 2019 alussa aloitimme toiminnan myös Turkissa.

Konfliktit Ugandan naapurivaltioissa jatkuivat ja suuri määrä uusia pakolaisia saapui maahan

vuoden aikana. Uganda on maailman neljänneksi suurin pakolaisten vastaanottajamaa. Suurin osa vuonna 2019 saapuneista pakolaisista, 57 000 henkilöä, saapui Kongon demokraattisesta tasavallasta ja noin 32 000 pakeni Etelä-Sudanista. Vanhat pakolaisasutusalueet täytyivät uusista tulokkaista ja poikkeuksellisen avointa pakolaisten vastaanottopolitiikkaa harjoittavan Ugandan kapasiteetti oli kovilla.

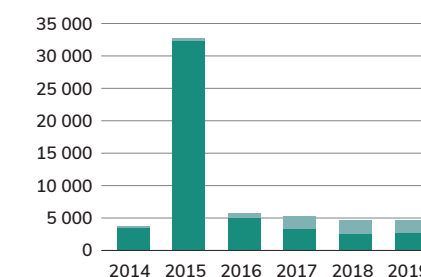
Maailman suurimpana pakolaisten vastaanottajamaana Turkki majoitti YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n mukaan 3,6 miljoonaa syyrialaispakolaista. Vuodesta 2011 lähtien yli 5 miljoonaa ihmistä on paennut Syyriasta hakien turvaa Turkista, Libanonista, Jordaniasta ja muista maista. Lisäksi maan sisällä on miljoonia kodistaan paenneita. Suurin osa Turkissa elävistä syyrialaispakolaisista elää pakolaisleirien sijaan kaupungeissa. Turkin hyökkäys Syyriaan syksyllä 2019 kiristi haastavaa pakolaistilannetta entisestään.

Myanmarin demokraattinen kehitys ensimmäisten vapaiden vaalien jälkeen ei ole edennyt toivotulla tavalla ja hallituksen joukkojen ja etnisten aseellisten ryhmittymien väliset tais-

telut jatkuvat osassa maata. Rakhinen konfliktin vuonna 2017 synnyttämää pakolaistilannetta ei ole pystytty ratkaisemaan. Pakolaisavun toiminta-alue Kayah on etnisesti monimuotoinen ja yksi maan köyhimmistä alueista. Vuosikymmeniä kestäneen konfliktin seurauksena osavaltion infrastruktuuri ja talous ovat heikoissa kantimissa. Valtaosa väestöstä asuu maaseudulla, jossa koulutus- ja terveyspalvelut ovat puutteelliset.

Oleskelulupaa haki Suomesta vuonna 2019 yhteensä yli 71 000 henkilöä, ja kansainvälistä suojelua saavat ovat verrattain pieni osa Suomeen muuttavista. Vuoden 2019 aikana jätettiin 4 550 turvapaikkahakemusta, joista 2 467 oli uusien turvapaikanhakijoiden jättämiä hakemuksia. Ennen vuotta 2015, jolloin Suomeen saapui yli 32 000 turvapaikanhakijaa, vuosittainen hakijamäärä oli suhteellisen vakiintunut 3 000-4 000 hakijaan. Julkisuudessa keskustellaan kuitenkin erityisesti tästä maahanmuuttajaryhmästä ja vuoden aikana maahanmuutto olikin näkyvässä roolissa mediassa ja julkisuudessa käydyissä keskusteluissa. Tähän vaikuttivat myös kevään eduskuntavaalit ja Suomen EU-puheenjohtajakausi.

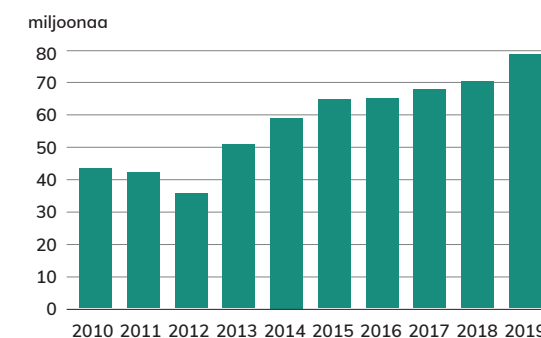
Turvapaikkahakemusten määrä Suomessa



■ Uusia hakemuksia
■ Uusintahakemuksia

Lähde: Migri

Maailman kodeistaan pakenemaan joutuneet



Lähde: UNHCR

SUOMEN PAKOLAISAVUN VUOSI 2019

Suomen Pakolaisapu on Suomen suurin pakolais- ja siirtolaiskysymyksiin erikoistunut asiantuntijajärjestö. Autamme vuosittain tuhansia ihmisiä toipumaan konflikteista ja kotoutumaan uusiin yhteiskuntiin. Yli 50 vuoden aikana työemme on näkynyt Suomen lisäksi Afrikassa, Lähi-idässä, Aasiassa ja Euroopassa. Olemme poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton järjestö.



MISSIO

Tuemme pakolaisten ja siirtolaisten oikeuksien toteutumista ja yhdenvertaista osallisuutta yhteiskunnissa ja yhteiskuntien jäseninä ja rakentajina.



VISIO

Pakolaiset ja siirtolaiset ovat yhdenvertaisia, osallistuvia yhteiskuntiansa jäseniä, ja heidän perusoikeutensa toteutuvat myönteisessä asenneilmapiirissä.



ARVOT

Oikeudenmukaisuus
Osallisuus ja
yhdenvertaisuus
Läpinäkyvyys ja
vastuullisuus

“

Pakolaisavun erityistä lisäarvoa tuova vahvuus on toimintamme kattavuus pakolaisuuden kaaressa sekä ulkomaan että kotimaan työssämme. Toimimme kodistaan paenneiden sekä uuteen ympäristöön jo asettuneiden henkilöiden kotoutumisen ja selviytymisen apuna sekä tuemme pakolaisia vastaanottavia yhteisöjä.

Annu Lehtinen, Suomen Pakolaisavun toiminnanjohtaja



Vuonna 2019 työemme keskeisenä tavoitteena oli vahvistaa hyödynsääjämme ja yhteisöjen kykyä selvitä heitä kohtaavista muutoksista, jollainen pakolaisuus jo itsessään on. Uusien alkujen tukemisessa huomioimme entistä vahvemmin haavoittuvien ryhmien pääsyn suojelun, palveluiden ja yhteiskunnallisen toimijuuden piiriin.

Rakensimme vuoden aikana uusia ratkaisuja ja kumppanuuksia, yhtenä merkittävänä LIFT¹-rahoitteinen hanke maan sisäisten pakolaisten toimeentulon ja työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi Myanmarissa. Hanke tuki myös koko ohjelmatyöemme kattavaa strategista tavoitetta vahvistaa ohjelmiamme ja työemme vaikuttavuutta muiden toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana saimme seitsemäntenä suomalaisena järjestönä ECHO²-kumppanuussertifikaatin. Tämän myötä käynnistyivät humanitaarisen työn rakentamistoimet. Humanitaarinen työemme keskittyy alueille, joissa erityisosaamisemme tuo suurinta tarveperustaista lisäarvoa.

ECHO-sertifikaatti vahvisti myös tavoitettamme rakentaa kansainvälisen vertailun kestävää vahvaa hallintoa ja ohjelmallista toimijuutta.

Sisäisesti kehitimme valmiuksiamme vastata toimintaympäristön muutoksiin ja tarpeisiin. Toimintaympäristöömme liittyvässä riskiarviossa korostuvat poliittisen- ja asenneilmapiirin muutokset, mutta myös polarisaation ja kasvavan eriarvoistumisen tuomat riskit sekä kotimaassa että ulkomaan työemme kohdemaissa. Siksi vuoden aikana identifioimme myös väestöryhmien välisiä konfliktien ehkäisyn ja tukiprosessien tarpeita ja mahdollisuuksia.

Pakolaisavun kotimaan ja ulkomaan työ pakolaisuuden kokonaiskuvassa on asiantuntijuuttamme vahvistava erityisarvo. Organisaation yhtenäisyys on suuri voimavaramme, jota myös vuoden aikana pyrimme tukemaan monin eri tavoin tekijöistämme ja työstämme ylpeinä.

Vuoden aikana teettämämme työhyvinvointikysely kertoi positiivisesta kehityksestä, työlleen omistautuneista osajista ja hyvinvoivasta organisaatiosta. Työhyvinvoinnin seuranta ja prosessien selkeys ovatkin jatkuva prioriteettimme. Panostimme myös esihenkilöidemme tukemiseen sekä johtamisemme laadun tasaisuuteen ja tavoitteellisuuteen.

1) Livelihood and Food Security Fund

2) EU Civil Protection and Humanitarian Aid Operations



PAKOLAISAPU MAAILMALLA

Vuonna 2019 Pakolaisapu jatkoi työtään Ugandassa ja Myanmarissa sekä aloitti uutena toiminnan Turkissa syyrialaisien pakolaisten parissa. Toimintamme keskittyi resilienssin, eli selviytymiskyvyn, elämäntaitojen sekä omavaraisuuden vahvistamiseen parantaen näin pakolaisten ja haavoittuvassa asemassa olevien elämänlaatua ja oikeuksien toteutumista.

Toimintamme keskiössä oli inklusiivinen aikuis- koulutus: kouluttamalla aikuisia vahvistettiin perheiden toimeentuloa ja selviytymiskeinoja. Lukutaito- ja kielikoulutusta tarjottiin pakolaisille Ugandan pakolaisasutusalueilla ja pääkaupunki Kampalassa sekä Turkissa Kırkhanin kaupungissa lähellä Syyrian rajaa.

Elinkeinojen tukeminen oli toinen keskeinen kansainvälisen toimintamme painopiste. Tarjoamamme yrittäjyys- ja ammatillisen koulutuksen kautta haavoittuvassa asemassa elävät saivat uusia mahdollisuuksia hankkia toimeentuloa Myanmarissa, Ugandassa ja Turkissa. Lisäksi Ugandassa tuimme säästö- ja lainaryhmien toimintaa. Ryhmät auttavat arjen haasteista selviytymisessä sekä mahdollistavat monelle yritystoiminnan aloittamisen.

Pakolaisten ja etnisten vähemmistöjen omien järjestöjen ja ryhmien tukemisella vahvistettiin osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa itseä koskeviin päätöksiin. Ryhmien johtajien ja aktivistien koulutuksilla vahvistimme heidän valmiuksiaan omaehtoiseen toimintaan yhteisöjen hyvinvoinnin parantamiseksi.

Pakolaisavun toiminta Liberiassa päättyi vuonna 2018, ja vuoden 2019 aikana tehtiin myös seuranta Liberiassa aikuiskoulutukseen edellisvuonna osallistuneiden parissa. Tulokset ilmensivät aikuiskoulutuksen keskeistä merkitystä ihmisten selviytymiskyvylle ja hyvinvoinnille. Pakolaisten englannin kielen taito mahdollisti sopeutumisen liberialaiseen yhteiskuntaan. Tärkeimpinä muutoksina mainittiin perheiden toimeentulon parantuminen laskutaidon ja talousosaamisen myötä.

Osallistujat arvostivat myös terveystietojen parantamista, minkä seurauksena kylissä järjestetään säännölliset kuukausittaiset siivouspäivät, joiden avulla esimerkiksi ehkäistään malariaa.

Vuoden aikana Pakolaisavun toiminta kaikissa kohdemaissa tavoitti yhteensä noin 22 000 henkilöä.

17 405

osallistui aikuiskoulutukseen



Koulutettavista oli

70 % naisia

30 % nuoria

5 % vammaisia henkilöitä

2 392

sai koulutusta, jolla edistettiin työllistymistä ja toimeentuloa

Kansalaisyhteiskuntaa tuettiin vahvistamalla

2 175



ihmisen johtamis- ja sosiaalisia taitoja tai tarjoamalla heille seksuaalista väkivaltaa ehkäisevää toimintaa.



UGANDASSA TOIMINTAA LAAJENNETTIIN UUSILLE ALUEILLE

Pakolaisapu jatkoi Ugandassa pakolaisille suunnattua aikuiskoulutusohjelmaansa, ja tarjontaa laajennettiin viidelle uudelle pakolaisalueelle vuoden aikana. Muilla alueilla perustettiin lisäryhmiä vastamaan uusien tulokkaiden tarpeisiin. Vuonna 2019 toimimme yhteensä 12 pakolaisasutusalueella ympäri maata sekä pääkaupunki Kampalassa.

Vuoden aikana lähes 13 000 henkilöä aloitti opiskelun kolmessa eri koulutusohjelmassa, joissa opiskeltiin lukutaitoa toiminnallisesti, englannin kieltä sekä yrittäjyyttä. Opiskelijoista 70 % oli naisia ja 30 % nuoria, alle 25-vuotiaita. Valtaosa opiskelijoista suoritti kurssin onnistuneesti ja saavutti lukemisen, kirjoittamisen ja laskutaidon perustaidot joko omalla äidinkielellään (71 %) tai englanniksi (69 %), joka on Ugandan virallinen kieli. Perustaitojen lisäksi kursseilla opiskeltuja käytännön toiminnallisia taitoja olivat esimerkiksi kasvimaan perustaminen, yhteinen päätöksenteko perheessä, koulua käyvien lasten kotiläksyjen tarkistaminen, paikallisella torilla ostettavien määrien oikea punnitseminen sekä englannin kielen käyttö terveyskeskuksessa.

Hyvien tulosten taustalla on paitsi pakolaisten halu oppia, myös opintoryhmien vetäjien motivoitunut työ. Ryhmien vetäjät etsitään pakolaisten parista pakolaisjohtajien avustuksella ja heidät koulutetaan Pakolaisavun toimesta. Vuoden



aikana toiminnassa oli mukana lähes 500 vapaaehtoista ryhmänvetäjää.

Pakolaisten toimeentuloa parannettiin paitsi luku- ja laskutaidolla, myös tarjoamalla yrittäjyyskoulutusta. Vuoden aikana yrittäjyyskursseilla oli lähes 1 500 osallistujaa. Heistä 65 % aloitti säästämisen opiskelun aikana ja 41 % valmistuneista harjoitti pientä tulonhankintaa yritysmuotoisesti. Koulutus paransi heidän kykyään selviytyä äkkinaisista kuluista, koska he olivat laajentaneet tulonhankintaansa eri aloille sekä säästäneet osan tuloistaan perustettuaan säästö- ja lainaryhmän toisten pakolaisten kanssa.

Ugandan Vuoden pakolaisnainen Solange Mukanlambara

Pakolaisapu valitsee vuosittain yhdessä YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n sekä Ugandan pääministerin toimiston, Office of the Prime Ministerin, kanssa Vuoden pakolaisnaisen Ugandassa. Suomen Vuoden pakolaiset löydät sivulta 21.

Ugandan Vuoden pakolaisnaiseksi 2019 valittu Solange Mukanlambara pakeni Ruandan kansanmurhaa Ugandaan vuonna 1994 miehensä kanssa. Pariskunnalla on kolme yhteistä lasta sekä ottolapsi, jonka he löysivät paetessaan hylättynä Kigalin kadulta. Maanviljelijänä toimiva Solange pyörittää viljelyskauden ulkopuolella säästöryhmää saadakseen toimeentulon perheelleen. Lisäksi Solange on toiminut yhteisönsä varapuheenjohtajana viimeiset kymmenen vuotta. Asemaan valitaan ehdokkaat joka vuosi, mutta naapurit sanovat, että Solange valitaan niin kauan kuin hän haluaa tehtävää hoitaa. Rauhan edistäjänä Solange toimii myös perheväkivaltatilanteissa sovittelijana sekä puuttuu sukupuolittuneeseen väkivaltaan yhteisössään.



“
Haluaisin opettaa muille pakolaisille, kuinka toimia yhdessä, jotta voisimme estää väkivaltaa ja luoda bisneksiä pärjätäksemme omillamme paremmin. Kun sinulla on rauhaa, sinulla on kaikkea.

Solange Mukanlambara

NAISET JA NUORET KIINNI TYÖELÄMÄÄN MYANMARISSA

Pakolaisapu jatkoi ja laajensi työtään Myanmarissa ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi vastaamaan paremmin työmarkkinoiden tarpeeseen. Opetussuunnitelmien kehittämisen sekä opettajakoulutuksen avulla luotiin edellytyksiä parempiin oppimistuloksiin ja työllistymiseen. Vuoden aikana jatkettiin yhteistyötä Loikawin valtiollisen ammattikoulun kanssa sekä aloitettiin yhteistyö myös Myitkyinassa Kachinin osavaltiossa sijaitsevan ammattikoulun kanssa. Vuoden aikana ohjelma tarjosi noin 150:lle alle 25-vuotiaalle mahdollisuuden ammatilliseen koulutukseen. Teknisten taitojen, kuten moottoripyörän korjauksen tai sähkötöiden, lisäksi koulutukseen sisältyi yrittäjyys- ja elämäntaitokoulutusta, jotka osaltaan auttoivat nuoria pääsemään kiinni työelämään. 72 % vuoden aikana valmistuneista sai työpaikan tai aloitti oman yritystoiminnan.

Naisten toimeentulon tueksi järjestettyjä kädentaitokoulutuksia jatkettiin, ja yhteensä lähes 100 naista osallistui eritasoisille ompelu- ja ruuan prosessointikursseille. Koulutusten myötä naisten mahdollisuudet itsenäiseen tulonhankintaan paranivat ja heidän omanarvontuntonsa sekä sosiaalinen asemansa kohenivat merkittävästi.

Kansalaisyhteiskunnan toimijoiden tukeminen koulutusten ja mentoroinnin kautta jatkui. Vuoden aikana keskityttiin

erityisesti naisjärjestöihin. Naisiin kohdistuvan sukupuolittuneen väkivallan ehkäisy ja sen kohteeksi joutuneiden naisten tukeminen olivat toiminnan keskiössä. Naisia tuettiin erityisesti tukipuhelinpalvelun, oikeusavun ja turvatalon ylläpitämisen kautta. Lisäksi väkivallan ehkäisemiseksi tehtiin laajaa kampanjointia, ja järjestettyihin tilaisuuksiin osallistui vuoden aikana yli 1 600 henkeä.

Erityisesti uudella toiminta-alueella Kachinissa yksi räikeimmistä naisten oikeuksien rikkomuksista on nopeasti yleistyneet pakkoavioliitot naapurimaassa Kiinassa. Tietoisuutta tyttöihin kohdistuvasta uhasta lisättiin järjestämällä alueen yhteisöissä tilaisuuksia, joissa kerrottiin siirtotyöläisiksi lähteneiden nuorten kokemuksista.



SYYRIALAISTEN PAKOLAISTEN KOULUTUS ALKOI TURKISSA



ja lähes 200 lasta. Toimeentulon tukemiseksi keskuksessa järjestettiin myös teknistä koulutusta, esimerkiksi käsityötaitojen ja kotitalousosaamisen lisäämiseksi. Koulutuksiin osallistui yli 100 henkeä. Koulutuksiin osallistuneet naiset perustivat myös osuuskunnan tuotteidensa markkinoinnin tueksi.

Pakolaisavun toiminnan keskeisenä tavoitteena on vammaisten henkilöiden huomioiminen ja saaminen mukaan toimintaan enenevässä määrin. Yuvan henkilökunnalle sekä alueen viranomaisille järjestettiin koulutusta vammaisinklusiosta vammaisten henkilöiden oikeuksien edistämiseksi.

Vuoden 2019 alussa Pakolaisapu aloitti koulutus- ja virkistystoiminnan syyrialaisille pakolaisille Kırıkhanissa, Hatayn maakunnassa Syyrian rajan läheisyydessä. Syyrian sodan seurauksena alueelle on syntynyt merkittävä syyrialaisväestö, ja Kırıkhanin kaupungin väestöstä lähes 30 % on syyrialaisia. Työllisyystilanne alueella on huono ja syyrialaisien kielitaidottomuus vaikeuttaa edelleen heidän toimeentulomahdollisuuksiaan. Toimintaa Turkissa toteutti käytännössä Pakolaisavun paikallinen kumppanijärjestö Yuva. Järjestöllä on jo vuodesta 2013 ollut toimintaa Kırıkhanin yhteisökeskuksessa, jossa myös Pakolaisavun tukema koulutus toteutettiin.

Kielikoulutus oli keskeisessä asemassa yhteisökeskuksen toiminnassa. Kurseja järjestettiin eri tasoilla, erikseen aikuisille ja lapsille. Vuoden aikana turkin kieltä opiskeli noin 350 aikuista

Asenneilmapiiriin parantamiseksi ja sosiaalisen yhtenäisyyden vahvistamiseksi yhteisökeskus pyrki toiminnassaan tavoittamaan syyrialaisien lisäksi turkkilaista väestöä. Erilaisia yhteisiä koulutus- ja virkistystapahtumia järjestettiin viikoittain. Kädentaito- ja kokkauskursseille osallistui lähes 400 henkeä, joista 41 % oli turkkilaisia. Näiden lisäksi järjestettiin eri teematapahtumia esimerkiksi ympäristönsuojeluun liittyen sekä lastenjuhlia. Keskuksessa toimi sekä nais- että nuorisokomitea, jotka kummatkin osallistuivat aktiivisesti tapahtumien suunnitteluun ja järjestämiseen. Vuoden aikana yhteensä lähes 850 henkilöä osallistui keskuksen toimintaan.

Vuoden lopussa toimintaa laajennettiin İstanbulaan, jossa tuettiin syyrialaisien lasten koulunkäyntiä turkin kielen ja luonnontieteiden tukiopetuksella. Tähän toimintaan osallistui lähes 600 lasta.



PAKOLAISAPU SUOMESSA

Pakolaisavun työ kotimaassa painotui vuonna 2019 uuden strategian mukaisesti kolmeen keskeiseen tavoitteeseen. Työllä vaikutettiin maahanmuuttoon liittyvään lainsäädäntöön, yhteiskunnan rakenteisiin ja palvelujärjestelmän toimivuuteen, lisättiin yksilöiden selviytymiskykyä uudessa maassa ja uusissa olosuhteissa sekä tuettiin hyviä väestösuhteita ennaltaehkäisevästi.

Pakolaisavun asema yhtenä johtavista kotoutumisen asiantuntijoista Suomessa vahvistui vuoden aikana. Tämä näkyi viranomaisten, järjestöjen sekä muiden maahanmuuton parissa toimivien toimijoiden lisääntyneinä pyyntöinä liittyen asiantuntijuuteen ja yhteistyöhön.

Kotimaan työ laajeni yhä valtakunnallisemmaksi, mikä tapahtui viemällä koulutuksia eri puolille Suomea ja järjestämällä kaikille avoimia webinaareja ja verkkokoulutuksia. Uusien koulutuspaikkakuntien ja verkkokoulutusten myötä kotimaan työn piiriin saatiin yhä laajempi joukko pakolaistaustaisia ja muita maahanmuuttajia. Vuoden aikana käynnistettiin myös uusia toimintamuotoja, kuten STEA-rahoitteinen maahanmuuttajataustaisille tarkoitettu työllistymisen tuki sekä Euroopan neuvoston kehityspankin

rahoituksella toteutettu asumisen video- ja tukimateriaaleja toteuttanut hanke. Vuoden aikana Pakolaisavussa oli yhteensä 3 949 yksittäistä hyödynsaajaa, minkä lisäksi tuimme laajasti kuntia, kouluja, päiväkoteja, järjestöjä, asiantuntijaorganisaatioita ja muita toimijoita kotoutumistyössä.

595

maahan muuttanutta
nuorta aikuista sai
ohjausta ja neuvontaa

73 perhettä
sekä

34 päiväkotia
tai koulua

sai kulttuuritulkkausta



284

vapaaehtoista tuki
897 kotoutujaa ja
turvapaikanhakijaa
sekä piti työpajoja
760 oppilaalle

100

henkilöä osallistui
vertaisohjaajakoulutuksiin

Työelämävalmennukseen
osallistui

32

henkilöä, joista noin
puolet työllistyi saman
vuoden aikana.



**Yhteensä 255
yhdistystä ja 587
henkilöä osallistui
Järjestöhautomon
koulutuksiin ja
neuvontoihin.**

Lisäksi tapahtumien
verkkotallenteita katsottiin
yhteensä 268 kertaa.

Pakolaisavun toiminta Suomessa

- Pakolaisavun yhteistyö vertaistoimintaan liittyen
- Yhteiskuntaorientaation ja kuntakoulutusten yhteistyökunnat
- Järjestöhautomon toimintaan osallistuneita
- Vapaaehtoistoimintaa

YHTEISÖT KOTOUTUMISEN MAHDOLLISTAJINA

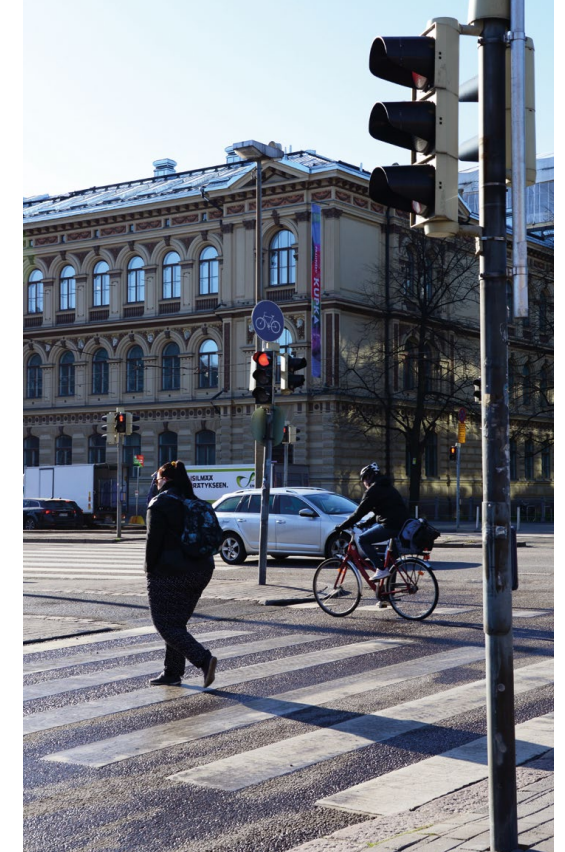
Vertaisuutta yhdistävien tekijöiden äärellä

Pakolaisavussa on tuettu vertaistoimijoita jo vuodesta 2001, ja Pakolaisavun Kasvokkain-toiminnassa jatkettiin kotoutumista edistävän vertaistoiminnan kehittämistä. Tarjosimme tukea vertaistoiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen, koulutimme vertaisohjaajia sekä koordinoimme vertaistoimijoiden valtakunnallista Veto-verkostoa. Näin vahvistimme maahanmuuttajataustaisten siltoja eri yhteisöihin, kuntiin ja suomalaiseen yhteiskuntaan tarjoamalla tukea, verkostoja, tietoa ja koulutusta.

Vuonna 2019 käynnistimme uudenlaisen yhteistyön yhteistyökumppaneiden kanssa, jotka järjestävät vertaistoimintaa, mutta eivät keskity kotoutumiseen. Suunnittelimme sekä pilotoimme tarvekartoituksen pohjalta uusille yhteistyökumppaneille suunnatun Kaikkien vertaistoiminta-koulutuksen. Sen tavoitteena oli tukea vertaistoimijoita sellaisen toiminnan suunnittelussa, johon kaikki kokevat olevansa tervetulleita.

Pakolaisavussa koulutettiin vuonna 2019 56 vertaisohjaajaa, jotka asuivat 13 eri kunnassa ympäri Suomen. Etävertaisryhmätoiminnan kehittämistä jatkettiin toteuttamalla darinkielinen etävertaisryhmä Kalajoen Kristillisen Opiston opiskelijoille. NNKY:n Kamalat äidit -toiminnan kanssa käynnistettiin yhteistyö, jonka tavoitteena on koota moninainen vertaisryhmä äideistä, joilla on teini-ikäisiä lapsia.

Huhtikuussa VeTo-verkosto järjesti vertaisfestarit, jotka kokosivat yhteen lähes sata vertaistoimijaa ympäri Suomen työpajojen ja verkostoitumisen merkeissä.



Yhteiskuntaorientaatio tärkeä osa kotoutumisen alkuvaihetta

Omakielinen yhteiskuntaorientaatio on vasta Suomeen muuttaneille suunnattu 70-tuntinen kurssi, joka tarjoaa perustavanlaatuaista tietoa Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä. Pakolaisapu on kehittänyt omakielistä yhteiskuntaorientaatiokurssia vuodesta 2016, ja vuonna 2019 työtä jatkettiin tekemällä vaikuttamistyötä toimintamallin juurruttamiseksi, kouluttamalla uusia yhteiskuntaorientaation omakielisiä kouluttajia sekä kehittämällä materiaaleja kurssin järjestämisen tueksi.

Ensimmäiset omakieliset yhteiskuntaorientaation kouluttajat valmistuivat Navigaattori-hankkeen omakielisten yhteiskuntaorientaation kouluttajien koulutuksesta kesäkuussa 2019, ja uusien kouluttajien vetämät yhteiskuntaorientaatiokurssit käynnistyivät syksyn aikana Tampereella, Espoossa ja Lohjalla. 47 tuntia kestävä koulutuskokonaisuus toteutettiin vuoden aikana kahdesti, ja koulutuksis-

ta valmistui yhteensä 12 omakielistä kouluttajaa, jotka osaavat arabian, darin, farsin, kurdin, ranskan, englannin, amharan ja tigrinjan kieltä.

Yhteiskuntaorientaation kouluttajan käsikirja, Yhteiskuntaorientaation oppikirja Suomi, julkaistiin suomen, arabian ja somalin lisäksi ruotsiksi, englanniksi ja dariksi.

Vuonna 2019 Suomen Pakolaisavun, Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestö IOM:n ja Diakonia-ammattikorkeakoulun yhteistyössä järjestämissä koulutuksissa ja tilaisuuksissa tavoitettiin yhteensä 88 kuntatyöntekijää ja -päättäjää. Kuntatyöntekijöille suunnatuissa koulutuksissa oli tavoitteena tukea kuntien valmiuksia vastaanottaa kiintiöpakolaisia. Koulutuksissa käsiteltiin kiintiöpakolaisten matkaa Suomeen ja kotikuntaan, mikä myös kuvattiin hankkeessa visualisointiin, joka tullaan lähettämään Suomen Punaisen Ristin kautta jatkossa kaikkiin kiintiöpakolaisia vastaanottaviin kuntiin.



YKSILÖILLE TIETOJA JA TAITOJA UUDESSA KOTIMAASSA SELVIÄMISEEN

Maahan muuttaneet nuoret palvelujärjestelmän ja yhteiskunnan piiriin

Pakolaisavun Kurvi-toiminnon ohjaajat auttoivat maahan muuttaneita nuoria aikuisia toimimaan suomalaisessa palvelujärjestelmässä ja yhteiskunnassa. Palveluohjauksellista neuvontaa annettiin yhteistyössä Helsingin kaupungin Ohjaamon ja aikuisten perusopetusta tarjoavien oppilaitosten kanssa yhteensä yli 1 100 kertaa. Henkilökohtaisessa ohjauksessa, jossa syvennyttiin asiakkaan kanssa suomalaiseen palvelujärjestelmään, oli vuoden aikana yhteensä 45 asiakasta. Heidän kanssaan oli yhteensä lähes 750 asiakastapaamista ja yli 900 neuvontakertaa sähköisten viestintävälineiden kautta.

Lisäksi koulutimme viranomaisia, palvelujärjestelmän työntekijöitä sekä järjestötoimijoita maahanmuuttajien asemasta ja tilanteesta suomalaisessa palvelujärjestelmässä. Vuoden aikana järjestettiin 10 koulutusta ja yksi seminaari. Osallistujia näissä oli yhteensä lähes 300 henkilöä.

Kulttuuritulkausta ja perheiden neuvontaa

Vuoden 2019 aikana kulttuuritulkausta maahanmuuttajaperheiden sekä päiväkotien ja koulujen välisiin tapaamisiin kehitettiin Pakolaisavun Linkki-hankkeessa. Kulttuuritulkauksella halutaan helpottaa perheiden ja päiväkotien tai koulujen välistä kommunikaatiota yhteisymmärryksen lisäämiseksi. Kulttuuritulkausta annettiin 73 perheelle ja 34 päiväkodille tai koululle. Yksittäisiä kulttuuritulkauskertoja oli 146. Lisäksi Linkin ohjaajat antoivat maahanmuuttajaperheille neuvontaa Itä-Helsingissä sijaitsevassa perhekeskuksessa ja Puhoksen neuvonta- ja kohtaamispisteellä yhteensä yli 500 kertaa.

Neuvontamme kautta maahanmuuttajaperheet löysivät myös Itäkadun perhekeskuksen moniammatilliset perhepalvelut. He saivat tietoa ja neuvoja päiväkoti- ja koulumaailmasta sekä suomalaisesta yhteiskunnasta. Kulttuuritulkauksen avulla perheiden ja päiväkotien sekä koulujen henkilökunnan välinen vuorovaikutus ja luottamus vahvistuivat.

Valmennuksen ja mentoroinnin avulla kiinni työelämään

Uutena toimintamuotona Pakolaisapu aloitti vuonna 2019 tuen maahanmuuttajataustaisille työnhakijoille. Maahanmuuttajataustaisten työllistymisessä uudessa yhteiskunnassa on paljon haasteita, ja Pakolaisavun uuden hankkeen avulla haluttiin helpottaa maahanmuuttajien polkua työelämään.

Sauma-hankkeen ensimmäisenä toimintavuonna kehitettiin valmennuksia ja rakennettiin mento-rintiohjelma työttömille ja työttömyysuhan alla oleville maahanmuuttajille. Valmennuksia järjestettiin kolmesti, ja niihin osallistui yhteensä 32 henkilöä. Pakolaisapu koulutti suomalaista työelämää tuntevia vapaaehtoisia tukemaan työnhakijoita mentoroinnin avulla. Mentoripareja muodostettiin yhteensä 17.

Valmennuskursseillamme osallistujat opettelivat CV:n tekoa, työnhakua sekä työelämätaitoja. Valmennuksien avulla työelämään pääsi 15 kurssilaista.

Lapsia kotona hoitavat maahan- muuttajaäidit kotoutumisen piiriin

Kotona lapsiaan hoitavat maahanmuuttajataustaiset äidit jäävät usein virallisten kotouttamistoimenpiteiden ulkopuolelle. Tämän seurauksena heidän kielitaitonsa, yhteiskuntatuntemuksensa ja työllisyystasonsa jäävät alhaisiksi. Vuonna 2019 Pakolaisapu käynnisti Euroopan neuvoston kehityspankin rahoituksella uuden Building Bridges -hankkeen tukeakseen räätälöidysti juuri tätä ryhmää.

Tukea tarjottiin yhteistyössä kuntien ja maahanmuuttajien omien järjestöjen kanssa. Hankkeen puitteissa tarjottiin neuvontaa ja tukea yli 60 maahanmuuttajataustaiselle kotiäidille lähes 300 tapaamisessa.

Yksilöllisen palveluneuvonnan, palveluohjauksen, asiointiavun ja tuen avulla lisättiin äitien tietämystä heidän omista oikeuksistaan, velvollisuuksistaan sekä suomalaisen yhteiskunnan palvelujärjestelmän toiminnasta. 89 % hankkeen piirissä kohdatuista maahanmuuttajaäideistä kertoi tilanteensa parantuneen selvästi tai saaneensa tukea, jonka avulla he itse pystyivät parantamaan tilannettaan.



UUSILLA MATERIAALEILLA TUKEA ASUMISEN HAASTEISIIN

Pakolaisapu jatkoi työtään maahanmuuttajien ja kantasuomalaisten välisten suhteiden edistämiseksi tuemalla maahanmuuttajien sopeutumista uuteen asuinympäristöön ja naapurustoon.

Parantaakseen väestösuhteita Pakolaisavun *Building Bridges* -hanke tuotti Euroopan neuvoston kehityspankin rahoituksella asumiseen liittyviä tiedotusmateriaaleja kahdeksalla eri kielellä. Suomen, englannin, ranskan, arabian, somalin, darin, soranin ja tigrinjan kielillä tuotettua materiaalia jaettiin maahanmuuttajien ja asumisen kanssa työskenteleville toimijoille.

Hankkeessa tuotettiin näillä kielillä kolme eri esitettä ja neljä videota. Esitteiden aiheiksi valittiin taloyhtiön järjestyssäännöt, asumisen vastuualueet sekä kodin haitalliset tuholaiset. Videot käsittelivät vuokrasopimuksen tekemistä, kodin yhteisten tilojen kunnossapitoa, kodin turvallisuutta sekä vuokran maksamista ja asumisen tukia. Esitteiden ja videoiden aiheet valittiin yhteistyössä sekä maahanmuuttajien että asumisen toimijoiden kanssa.

Lisäksi teimme hankkeessa yhteistyötä Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa. Käänsimme HSY:n jätteiden kierrätyksestä kertovan esitteen kuudelle eri kielelle (ranska, arabia, somali, dari, sorani ja tigrinja), jotka HSY jakoi pääkaupunkiseudun asiakkaille.

Monikulttuuriseen asumiseen liittyvää tietoisuutta levitettiin järjestämällä tiedotustilaisuuksia asumisen toimijoiden ja kerrostalojen asukkaiden välisten väärinkäsitysten välttämiseksi.

MONIÄÄNISTÄ KANSALAIKYHTEISKUNTAA RAKENTAMASSA

Kohti vaikuttavaa yhdistystoimintaa

Monikulttuurista kansalais- ja yhdistystoimintaa tukeva Pakolaisavun Järjestöhautomo keskittyi vakiintuneiden koulutusten ja neuvontojen toteuttamiseen tavoitteenaan vahvistaa monikulttuuristen yhdistysten kapasiteettia ja ongelmanratkaisukykyä. Koko vuonna tuettiin yhteensä 255 yhdistystä koulutuksiin ja konsultointiin. Vuosi oli aktiivisen kehittämistyön aikaa: keväällä tehtiin kattava tarvekartoitus, jossa haastateltiin 300 yhdistystoimijaa, ja jonka tulosten pohjalta uudistettiin Järjestöhautomon verkkosivut ja kehitettiin viestintää. Samalla luotiin yhdistystietopankki sekä aloitettiin palveluiden muotoilu.

Arjen taitoja ja empatiaa

Vapaaehtoistoimintamme erityisenä tavoitteena oli vahvistaa maahanmuuttajien kotoutumisessa tarvittavia tietoja ja taitoja sekä tarjota mahdollisuuksia eri väestöryhmien empaattiseen

kohtaamiseen. Yhteensä lähes 300 aktiivista vapaaehtoista ohjasi suomen kielen Puhutaan!-keskusteluryhmiä, järjesti turvapaikanhakijoille tutustumisretkiä lähiympäristöön, organisoivat Kaveriksi-kohtaamistapahtumia, piti oppitunteja pakolaisuudesta sekä osallistui tapahtumiin. Toiminta tavoitti yhteensä 900 kotoutujaa pääkaupunkiseudulla, Lahdessa, Turussa ja Tampereella.

Globaalikasvatuksella keinoja muuttuvan maailman ymmärtämiseen

Pakolaisavun vapaaehtoiset globaalikasvattajat auttoivat opettajia ja opiskelijoita hahmottamaan muuttuvaa maailmaamme järjestämällä yläkouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa yhteensä 33 työpajaa, joihin osallistui 760 koululaista. Opettajista 95 % kertoi työpajojen vahvistaneen oppilaiden tietoja pakolaisuudesta ja 90 % kuvasi tuntien kehittäneen heidän empatiataitojaan. Oppilailta saatiin erityistä kiitosta toiminnallisista harjoitteista ja faktatiedosta. Vuoden aikana

tuotettiin uutta suomenkielistä opetusmateriaalia yhteistyössä YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n kanssa sekä tuettiin opettajien kestävän kehityksen koulutusta osana Transformer 2030- ja Maailma koulussa -hankkeita.



VUODEN PAKOLAISET

Suomen Pakolaisapu on palkinnut Vuoden pakolaisnaisen jo vuodesta 1998 ja Vuoden pakolaismiehen vuodesta 2016 lähtien. Tunustuksen avulla haluamme nostaa esiin pako-

VUODEN PAKOLAISMIES NOURDEEN TOURE

Vuoden pakolaismiehellä Nourdeen Tourella on unelma: hän haluaa nyrkkeilyn Suomen mestariksi. Tie nyrkkeilyksi ei kuitenkaan ole ollut helppo. Nourdeen matkusti yksin Suomeen kotimaastaan Togosta kahden vuoden ajan. Kun hän 20-vuotiaana saapui Suomeen, oli hän yksin. Nourdeen kuvaa aluksi ainoiden ystäviensä olleen poliisi ja Maahanmuuttovirasto. Ystäviä alkoi kuitenkin löytyä uuden harrastuksen, nyrkkeilyn, myötä ja Suomi alkoi tuntua kodilta. Vain kahdeksan kuukautta Suomeen tulonsa jälkeen Nourdeen otteli ensimmäisen kerran amatööritasolla ja vuonna 2014 ensimmäisen nyrkkeilyottelunsa ammattitasolla. Häntä valmentaa Suomen muitakin huippunyrkkeilijöitä valmentava Pekka Mäki.



“ Jos Suomessa ei opiskele kieltä ja hanki koulutusta, elämästä tulee kauhean vaikeaa. On tärkeää huomata mahdollisuutensa luoda omaa polkua. Monilla on ennakkoluuloja Suomesta ja suomalaisista. Neuvoni kaikille on, että näe ennakkoluuloja pidemmälle ja etsi hyvää ihmisestä.

laistaustaisten henkilöiden aktiivista toimintaa uudessa yhteiskunnassa sekä tukea heitä omien unelmiensa toteuttamisessa. Vuonna 2019 Pakolaisapu halusi valinnoillaan nostaa esiin erityisesti nuorten pakolaisten toimijuutta. Vuoden pakolaiset ovat paitsi esikuvia muille pakolais- taustaisille nuorille, myös tulevaisuuden toivoja suomalaiselle yhteiskunnalle. Molemmat valitut ovat myös Pakolaisavun empatialähettiläitä.

VUODEN PAKOLAISNAINEN RAND MOHAMAD DEEB

Vuonna 2014 Rand Mohamad Deebin perhe pakeni sisällissodan runtelemasta Syyriasta. Kolme vuotta myöhemmin Randin perhe saapui kiintiöpakolaisina Suomeen. 18-vuotiaana Rand oli saavuttanut lyhyessä ajassa nuoresta iästään huolimatta paljon: viisi kuukautta Suomeen saapumisensa jälkeen hän pääsi suomenkieliseen lukioon ja valmistui keväällä 2019 ylioppilaaksi huippuarvosanoin. Muutettuaan Suomeen Rand teki valtavasti töitä oppiakseen suomen kielen ja opiskeli sitä jopa kahdeksan tuntia päivässä. Randille on tärkeää auttaa myös muita kotoutumaan Suomeen. Youtube-kanavallaan hän opettaa suomea arabiaksi heille, joille suomi on vielä haastavaa.



“ Vuoden pakolaisnaisena haluan näyttää, että suomen oppiminen ja opiskeluiden jatkaminen eivät ole mahdottomuuksia. Olen havainnut, että moni maahanmuuttaja ajattelee kielen oppimisesta pessimistisesti. Ehkä tarinani voisi olla silloin tuomassa toivoa ja inspiraatiota.

PAKOLAISTEN TILANNE NÄKYVÄKSI VAHVAN Viestinnän KAUTTA

Lahjoituksilla mahdollistetaan enemmän

Vuonna 2019 Pakolaisapu jatkoi yhteistyön kehittämistä yritysten kanssa. Yhteiskunnallista keskustelua herättäneessä kampanjassa Lidlin Suomen myymälöissä myytiin ”Minun Suomi” -kestokassia, jonka myyntituotoista Lidl lahjoitti yli puolet Pakolaisavulle. Kestokassin kuusin suunnitteli afganistanilainen Suomesta turvapaikkaa hakenut kalligrafi Sayed. Yhteistyötä tehtiin myös muiden yritysten ja toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana nostimme esiin akuutteja pakolaistilanteita, ja kriisikeräyksemme avulla tuettiin jälleen satoja pakolaisia Ugandassa ja Turkissa. Joulun alla toimimme kuuluville todellisten valon naisten tarinoita: äärimmäisistä vaikeuksista huolimatta nämä pakolaisnaiset ovat onnistuneet rakentamaan elämänsä uudelleen.

Monipuolinen varainhankinta on Pakolaisavulle ensisijaisen tärkeää, sillä lahjoitusten avulla voidaan maksaa erilaisten institutionaalisten tukien vastaanottamiseen vaadittuja omarahoitusosuuksia. Jokaisella lahjoitetulla eurolla mahdollistetaan siis käytännössä moninkertainen tuki pakolaisille ja maahanmuuttajille.

Lämmin kiitos kaikille työtämme tukeneille!

Pakolaiskysymykset osaksi julkista keskustelua

Pakolaisavun vahvistunut asiantuntijarooli näkyi erityisesti lisääntyneiden yhteydenottojen määrässä vuoden aikana. Pakolaisapua pyydettiin yhteistyökumppaniksi sekä kontaktoitiin median taholta lähes 60 kertaa asiantuntija-haastatteluihin ja -taustoitukseen liittyen. Olimme mukana esimerkiksi Ylen televisioimassa suuressa EU-vaalistartissa, ja asiantuntijuuttamme hyödynnettiin myös Suomen hallitusohjelmaneuvoittelussa ainoana pakolaisuus- ja siirtolaisuuskysymyksiin erikoistuneena järjestönä.

Toimme esiin pakolaisuuden tärkeitä teemoja kaikille avoimien paneelikeskusteluiden kautta. Ilmastonmuutoksen ja pakolaisuuden yhteyksiä käsiteltiin Maailma kylässä -festivaaleilla sekä yhdessä UNHCR:n kanssa Kansallismuseossa järjestetyssä tilaisuudessa maailman pakolaispäivän yhteydessä. Lisäksi Maailma kylässä -festivaaleilla järjestimme paneelikeskustelun vaarallisiin siirtolaisreitteihin liittyen sekä tapasimme iloisia festivaalivieraita omalla ständillämme.

Paitsi aktiivisen viestinnän myötä, vaikutimme maahanmuuton ympärillä käytävään keskusteluilmapiiriin esimerkiksi keväällä käynnistetyn empatialiikkeen kautta.





KOHTI EMPAATTISEMPAA MAAILMAA

Vuonna 2019 totesimme: empatian aika on nyt. Empathy Movement on Pakolaisavun vuonna 2019 käynnistämä liike, jonka kautta tuomme maailmaan lisää empatian voimaa ja edistämme pakolaisten ja maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä. Kutsuimme empatialiikkeeseemme mukaan kaikki: yksityishenkilöt, yritykset, päättäjät ja yhteisöt. Empatia auttaa ihmisiä kohtaamaan toisensa ihmisinä. Tällöin lisäämme ymmärrystä ja lämpöä vihapuheen sijaan.

Vuoden aikana toimintaan lähti 12 uutta empatialähettilästä, jotka edistivät empatian sanomaa sekä nostivat esiin Pakolaisavulle tärkeitä kysymyksiä. Empatialähettiläät ovat sanansaattajiamme ja välittämisen tiennäyttäjiä.

Haastoimme keväällä 2019 sekä eurovaali- että eduskuntavaaliehtokkaat tekemään lupauksen empaattisemman tulevaisuuden puolesta. Yli 150 poliitikkoa ja virkamiestä sitoutuivat edistämään työssään ihmisarvoa kunnioittavaa politiikkaa sekä tuomaan lisää empatiaa eduskuntaan ja Euroopan parlamenttiin.

Samoihin aikoihin empatialupauskampanjan kanssa lanseerasimme Empathy Movementin verkkosivustolle empatiatestin, jonka avulla kuka tahansa voi päästä sisälle siihen, mitä empatialla tarkoitetaan sekä tarkastella omaa tapaansa jakaa empatiaa. Testin voi tehdä osoitteessa www.empathy.fi ja löytää samalla oman supervoimansa!

Empathy Movementin ystäväyritykset lähtivät innokkaana mukaan rakentamaan kanssamme empaattisempaa Suomea pitkäaikaisissa yhteistyöhankkeissa. Vuonna 2019 aloitimme kumppanitoiminnan esimerkiksi OP:n, Ben & Jerry'sin, Lidlin, Anton & Antonin sekä AIDA Impactin kanssa. Kehitimme uuden koulutuskokonaisuuden, jonka avulla yritykset saavat mahdollisuuden samanaikaisesti sekä toteuttaa yritys vastuutaan tukemalla Pakolaisavun työtä että panostaa empaattiseen yrityskulttuuriin. Uskomme, että yritykset ovat avainasemassa empaattisemman yhteiskunnan rakentamisessa!



Empatialähettiläs
Noora Shingler



#empathymovement

Halusimme, että jokaisella on mahdollisuus näyttää myös muille tukevana empaattisempaa yhteiskuntaa. Tämän vuoksi lanseerasimme Empathy Movement -tuotemalliston Habitare-messuilla syyskuussa 2019. Ständimme oli ensimmäinen julkinen prototyyppi, jossa testattiin brändin viestiä ja toimivuutta. Koti kuuluu kaikille -messuständi ja messuilla lanseerattu tuotemallisto tehtiin yhteistyössä Tikau Oy:n kanssa.

Empathy Movementin viesti messuilla kiteytyi kodin teeman ympärille. Osastolla, pakolaisteltainstallaatiolla ja ohjelmasisällöllä esitettiin koti ihmisoikeutena ja pohdittiin kotiin liittyviä arvoja ja sen linkityksiä globaaliin pakolaistilanteeseen. Palaute osastollamme oli positiivista, ja monet tuotteet myytiin loppuun messujen aikana. Messuosastomme valittiin myös kolmen finalistin joukkoon vuoden messuosastoksi Mesoaja 2020 -gaalassa.

RISKIENHALLINTA, ENNAKOINTI JA HENKILÖSTÖN TUKEMINEN KESKIÖSSÄ

Uuden, entistä kansainvälisemmän rahoituspohjan kehittämisen ja implementaation tukeminen oli vuonna 2019 sekä Suomessa että kohdemaissa hallinnon kehitystyön keskeisin painopiste. Organisaation tehokkuutta, riskienhallintaa ja yhtenäisyyttä vahvistettiin tiivistämällä yhteistyötä Suomen ja maatoimistojen välillä sekä prosesseja ja ohjeistuksia kehittämällä.

Pakolaisapu otti käyttöön uusia mekanismeja väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja paljastamiseksi sekä kehitti sisäistä raportointiaan ja ennuste-prosessejaan, jotta toimintaa voisi ohjata entistä paremmin. Riskienhallinnan kannalta keskeistä tieto- ja taloushallinnon kehitystyötä jatkettiin

käyttöoikeuskäytäntöjen, asiakirjahallinnan ja kohdemaiden järjestelmäuudistusten muodossa.

Vuonna 2019 Pakolaisavun kokonaisrahoitus oli 4 219 222 euroa. Ulkoministeriön osuus rahoituksesta oli 44 %, STEA:n osuus 35 %, henkilö- ja organisaatiolahjoittajien lahjoitusten 7 %, Euroopan neuvoston kehityspankin 6 %, Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston 4 % ja muiden rahoituslähteiden osuus 4 %.

Vuonna 2019 Pakolaisapu panosti erityisesti työntekijöidensä hyvinvointiin, osaamisen kehittämiseen ja henkilöstöhallinnon käytäntöjen ja ohjeistusten vahvistamiseen. Henkilöstön kehitystä tukemaan luotiin kausikeskustelumalli,

Hallituksen jäsenet:

Marjatta Rasi (puheenjohtaja)
Anna Erkkilä
Irma Ertman
Sari Koivuniemi
Mikko Laakkonen
Sofia Nevalainen
Eija Pitkänen
Pekka Sauri
Jyrki Sipilä
Hülya Kytö (varajäsen)
Jenni Vartiainen (varajäsen)

Jäsenjärjestöt:

Aseistakieltäytyjäliitto ry
DaisyLadies ry
Finlands Svenska Marthaförbund r.f.
Kansainvälinen Solidaarisuustyö ry
Kansalaisopistojen liitto KoL ry

Keskustaopiskelijat ry
Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry
Nuorten Kotkien Keskusliitto NKK ry
Sosialidemokraattiset Naiset ry
Sosialidemokraattiset Nuoret ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Business and Professional Women (BPW) Finland ry
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Suomen Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten (NNKY) Liitto ry
Svensk Ungdom, Svenska folkpartiets ungdomsorganisation rf
Svenska Kvinnoförbundet rf
Vasemmistonuoret ry
Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ry

Järjestöjäsenien lisäksi yhdistyksellä oli 227 henkilöjäsentä.

Pakolaisavun toiminnanjohtajana toimi Annu Lehtinen.
Yhdistyksen tilintarkastajana toimi KPMG.

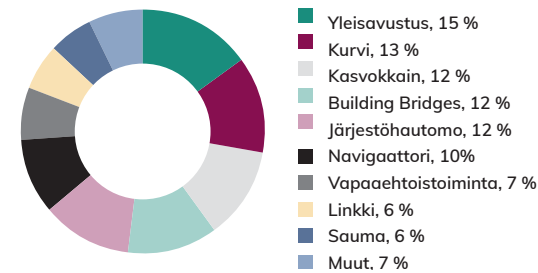
ja henkilöstöohjeistus päivitettiin vastaamaan nykyorganisaation tarpeita. Johtamisjärjestelmän ja -osaamisen jatkokehitys tuki asiantuntijatyön toimintaedellytyksiä sekä Suomessa että kohdemaissa.

Pakolaisavun työn Suomessa ja kohdemaissa toteuttaa monimuotoinen ja ammattitaitoinen osaajajoukko. Maatoimistojen henkilöstö oli paikalta palkattua lukuun ottamatta maajohtajia.

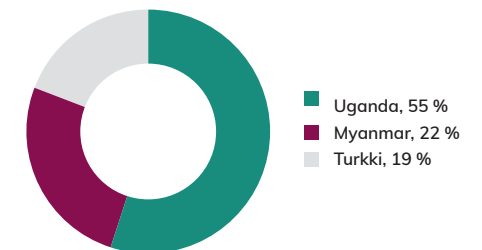
Pakolaisavun 137 työntekijästä työskenteli vuoden 2019 lopussa Suomessa 48, Ugandassa 71 ja Myanmarissa 18 henkilöä. Turkissa Pakolaisavulla ei ole omaa henkilöstöä, vaan työ toteutetaan yhteistyössä paikallisen kumppanijärjestön, Yuvan, kanssa.

Pakolaisavun ylin päättävä elin on yhdistyskokous, joka vuonna 2019 kokoontui kahdesti: kevätkokoukseen 25.4. ja syyskokoukseen 12.12.

Kotimaan työ hankkeittain



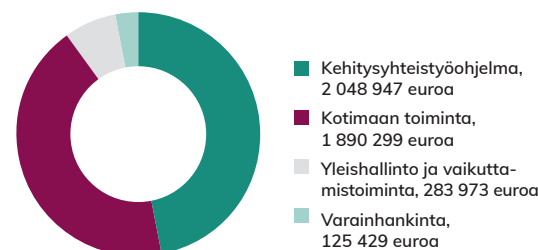
Kehitysyhteistyö



Tuotot



Kulut toiminta-alueittain



Henkilöstö maittain vuoden lopussa



Suomen Pakolaisapu ry

Elimäenkatu 15

00510 Helsinki

09 696 2640 (klo 10–14)

toimisto@pakolaisapu.fi

pakolaisapu.fi

refugeecouncil.fi



TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO
Euroopan unionin tuella



Tuettu Suomen
kehitysyhteistyövaroin

